

PROFESORUL DR. DOCENT IOAN V. NICOLESCU – UN CREATOR DE ȘCOALĂ ȘI ȘTIINȚĂ

I.V. Nicolescu
profesor
(1911-1988)

Prof. I. V. Nicolescu s-a născut la 3 mai 1911 la Dorohoi. A absolvit Liceul Laurian din Botoșani apoi a urmat cursurile Facultății de Științe – Secția Fizico-Chimice ale Institutului de Chimie Industrială din Universitatea București, luându-și licența în Chimie în 1933. În 1935, sub conducerea științifică a Prof. Ștefan Minovici a susținut doctoratul cu teza “Noi materii colorante mono și poliazoice”, din comisia de examinare făcând parte Profesorii Șt. Minovici, A. Zaharia și Conf. C. D. Nenițescu.

A devenit membru al corpului didactic al Facultății de Chimie din Universitatea București în 1937 funcționând ca asistent și ulterior șef de lucrări la Catedra de Chimie Organică. A fost colaborator al profesorului Șt. Minovici și al Prof. Eugen Angelescu.

În 1947 s-a introdus în planul de învățământ al Facultății de Chimie o nouă disciplină - cea de Tehnologie Chimică.

Prof. I. V. Nicolescu a fost avansat profesor primind sarcina de a preda această disciplină de Chimie Aplicată pentru care a organizat și primul laborator didactic și de cercetare din învățământul superior românesc.

Până în 1949 grupul de Chimie Tehnologică din cadrul Catedrei de Chimie Organică condus de Prof. I.V. Nicolescu a realizat cercetări privind studiul impurităților și al vâscozității uleiurilor minerale, separarea izobutenei din gazele de cracare, obținerea alchilatului izobutir-sulfuric din fracția butan-butene și studiul aromatizării termo-selective a fracțiilor medii de petrol, care s-a materializat în elaborarea procesului SARMIZA pentru obținerea benzinelor

oceanice. Procesul, brevetat în România și Germania, a fost exploatat într-o instalație industrială în Brazilia.

Aceste cercetări, unele efectuate în colaborare cu Institutul de Cercetări Petroliere, s-au publicat în reviste internaționale de mare prestigiu științific.

Din 1949, Prof. I.V. Nicolescu a condus colectivul de Cataliză din cadrul secției de Chimie Generală a Academiei Române. În 1963 se înființează Catedra de Tehnologie Chimică și Cataliză al cărui șef devine Prof. I. V. Nicolescu.

Prof. I. V. Nicolescu inițiază, pentru prima dată în România, cercetări sistematice de cataliză eterogenă, realizate în cadrul catedrei și al colectivului de cercetare al Academiei Române.

Principalele direcții de cercetare au fost:

- catalizatori pentru sinteza amoniacului, a reformării benzinelor și pentru obținerea simultană a ciclohexanului și a benzinelor aromatice prin procesul Complex forming;
- catalizatori și procese pentru oxidehidrogenarea butenelor;
- preparare de alumine cu proprietăți prestabilite
- catalizatori pentru hidrogenări selective a acetilenei din gazele de piroliză, ale stirenului și pentru metanarea monoxidului de carbon;
- catalizatori organo-metalici pentru polimerizarea stereospecifică a acetilenei și pentru dimerizări stereoselective de alchene;
- catalizatori pentru desulfurarea metanului și demercaptanizarea benzinelor ;
- sinteze Fischer-Tropsch selective, conversia metanolului și a hidrocarburilor $C_1 - C_4$ de zeoliți sintetici;
- izomerizări și deshidratări de alcooli pe catalizatori solide acide;
- cercetări privind proprietățile electronice ale catalizatorilor oxizi semiconductori în corelare cu performanțele lor în reacții de oxidare.

Aceste cercetări au privit deopotrivă prepararea de catalizatori noi, perfecționarea unor catalizatori în exploatare și elaborarea de procese catalitice.

S-a urmărit cu consecvență stabilirea de corelații între compoziție, proprietățile texturale, structurale și cele catalitice în vederea elaborării de criterii științifice de selectare și exploatare optimă a catalizatorilor.

Prof. I. V. Nicolescu s-a implicat permanent în dezvoltarea industriei chimice ca membru în Colegiul de conducere al Ministerului Chimiei și prin activitatea de consultanță pentru construcția Fabricii de Catalizatori de la Rafinăria Vega-Ploiești sau pentru punerea în operare și eficientizarea unor unități industriale.

Catedra condusă cu competență de Prof. I. V. Nicolescu s-a constituit ca un centru de pregătire, perfecționare și specializare pentru mulți cercetători din țară și străinătate.

Încă din 1954 Prof. I. V. Nicolescu a introdus pentru prima dată în țară un curs de Cataliză în Chimia Organică.

Sub conducerea sa s-au elaborat 32 teze de doctorat în domeniul Catalizei Eterogene.

Prof. I. V. Nicolescu a fost un creator de știință, un întemeietor de școală, un mare profesor, un om bun și generos.

A știut să formeze și să consolideze echipa de cercetare arătând colaboratorilor și studenților înțelegere, îngăduință, prietenie, dar și exigență.

Înzestrat cu o imensă putere de muncă, a fost un spirit pătrunzător, analitic și sintetic. Raționamentele sale bazate pe o vastă cultură chimică și pe un simț practic deosebit erau de o logică perfectă, ținteau esențialul, idea inovatoare, corectitudinea și rigoarea științifică.

Din vasta sa experiență a oferit cu generozitate celor ce i-au fost aproape. A împărțit în jurul sau binele, sfatul bun, vorba caldă, prietenia și o nesfârșită dragoste de viață.

Colaboratorilor săi le-a modelat pregătirea cu discreție, eleganță și pricepere. I-a făcut să înțeleagă că succesul necesită muncă, stăruință și încredere în propriile forțe.

A părăsit această lume într-o zi frumoasă de iarnă a anului 1988 rămânând o amintire luminoasă între marii oameni ai neamului care prin activitatea lor au lăsat urme adânci în cultura și știința românească.

Pentru modul în care a slujit o viață școala și știința chimică aducem astăzi omagiul nostru de respect, prețuire și grațitudine memoriei prof. I.V. Nicolescu.

CATEDRA DE TEHNOLOGIE
CHIMICĂ ȘI CATALIZĂ

P.S. Catedra mulțumește d-nei Prof. Dr. Docent Rodica Vilcu pentru amabilitatea de a ne oferi prilejul ca prin intermediul "Analelor Universității din București" să aducem omagiul nostru marelui OM care a fost Prof. I. V. Nicolescu.